

OPPORTUNISMIN TAKTIIKASTA

Plehanov on keskeyttänyt vaitiolonsa, joka oli hänen taholtaan ainoata järkevää taktiikkaa sen jälkeen, kun hän oli esittänyt kuuluisan ehdotuksen sosialidemokraattien ja kadettien yhteisestä tunnuksesta: „täysivaltainen Duuma”. Plehanov on esiintynyt „Russkaja Zhizn” lehdessä yrittäen uudelleen sysätä puoluettamme kadettien luo, yrittäen tyrkyttää „vastuuvellisen ministeristön” kannattamista koskevaa tunnusta, jonka puolue hylkäsi jo ensimmäisen Duuman kaudella.

Tarkastelkaamme Plehanovin päätelmiä.

Ennen kaikkea täytyy todeta, että sotiessaan innokkaasti bolshevikkeja vastaan Plehanov *suorastaan valehtelee* puhuessaan heidän näkökannastaan. Hän nimittäin väittää aivan suoraan, että me tahdomme „murtautua läpi”, että me tahdomme ryhtyä taisteluun „heti paikalla” ja pyrimme siihen.

Näyttääksemme lukijoille, kuinka väärässä Plehanov on, esitämme otteen bolshevikkien virallisesta julkaisusta, joka on päivätty *helmikuun 11 pnä*: ....„Taistelu... on väistämätön. Mutta juuri sen vuoksi, kun se on väistämätön, meidän ei tarvitse sitä jouduttaa, hoputtaa, kiirehtää. Siitä huolehtivat Krushevanit ja Stolypinit. Meidän huolenamme on *paljastaa* aivan selvästi, suoraan ja armottoman avoimesti totuus proletariaatille ja talonpoikaistolle, avata niiden silmät näkemään lähenevän myrskynpuuskan merkitys, auttaa niitä kohtaamaan vihollinen järjestyneesti, ...kylmäverisesti... „Ampukaa ensimmäisinä, herrat porvarit!” sanoi Engels vuonna 1894 Saksan pääomaa tarkoittaen. „Ampu-

kaa ensimmäisinä, herrat Krushevanit!... sanomme me... Sen vuoksi — ei mitään ennenaikaisia *kehoituksia*” *.

Eikö arvoisa Plehanov täytäkkin ihmeen helposti „arvos-telijan” tehtävää? *Ei mitään ennenaikaisia kehoituksia* — julistavat bolshevikkien järjestöt puolitoista viikkoa ennen Duumaa.— Bolshevikit tahtovat ryhtyä taisteluun „*heti paikalla*”, jankuttaa Plehanov kirjoituksessaan, joka julkaistiin helmikuun 23 p:nä, he tahtovat „murtautua läpi”.

Se on tietysti kaikkein yksinkertaisin, huokein ja helpoin keino *manata* bolshevikkeja — panna *typerä ajatus* heidän kontolleen ja sitten meluta ja sättiä („järjetöntä intoilua”, „tolkuttomuutta”, „petostakin pahempaa” y.m. y.m.s.). Mutta suotta Plehanov unohtaa, ettei bolshevikkien niskoille voida lykätä kaikkea niin kuin vainajien niskoille, että *yksinkertaisella* viralliseen asiakirjaan tehdyllä *viitteellä* bolshevikit näyttävät kaikille, miten perättömiä Plehanovin sanat ovat. Ja Plehanov saa hävetä. Ja Plehanov alkaa silloin ymmärtää, ettei hänen onnistu rangaistuksetta tois-tella bolshevikeista sellaisia juttuja, joita *vain* „Novoje Vremja” on tähän asti toistellut vallankumouksellisista.

Siirrymme tarkastelemaan oleellisesti Plehanovin herättä-mää kysymystä „vastuuvollinen ministeristö”-tunnuksen kannattamisesta työväenpuolueen taholta. Plehanov puolus-taa tätä tunnusta näin:

„Jompikumpi. Joko nopeasti lisääntyvät vallankumouksen voimat ovat *jo* nyt kasvaneet hallituksen voimia suuremmiksi, ja siinä tapauk-sessa vastuuvollisen ministeristön vaatiminen voi olla ja sen täytyy olla taantumusta vastaan käytävän ratkaisevan taistelun alkamis-merkinä.

Tai sitten vallankumouksen voima *ei vielä* ole kasvanut valtion vastustusvoimaa suuremmaksi, ja silloin ratkaiseva taistelu *ei vielä* voi tulla kysymykseen; mutta mainittua vaatimusta pitää kannattaa sil-loinkin mainiona kasvatuskeinona, joka kehittää kansan poliittista tietoisuutta ja siten valmentaa sitä tulevaan voitokkaaseen taisteluun. Siis kummassakaan tapauksessa sosialidemokraattiset edustajat *eivät voi olla ottamatta mainittua vaatimusta omakseen* kansan etuja, vallankumouksen etuja silmälläpitäen”.

Tämä päätelmä on hyvin opettavainen. Otamme ensin sen alkuosan. Oletamme siis yhdessä Plehanovin kanssa, että vallankumouksen voimat ovat kasvaneet hallituksen voimia suuremmiksi. Jos asianlaita olisi siten, niin

* Ks. tätä osaa, s. 103. *Toim.*

vastuuvollisen ministeristön vaatiminen olisi ensiksikin tarpeetonta; toiseksi — vahingollista; kolmanneksi — se ei saisi osakseen liberaalien kannatusta.

(1) Se olisi tarpeetonta, sillä sellainen „ratkaisevan taistelun alkamismerkki” on joka tapauksessa *välillinen* eikä välitön merkki. Tuo „merkki” ei ilmaise selvää ajatusta todella *ratkaisevasta* taistelusta taantumusta vastaan, vaan se päinvastoin ilmaisee ajatuksen sellaisesta myönnytyksestä, johon taantumus itsekin voi suostua vapaaehtoisesti. Emme kiellä sitä, etteikö yleensä puhuen erikoisissa olosuhteissa ole sallittua merkkien antaminen, ei ratkaisevaan taisteluun, vaan pieneen ennako-otteluun, vieläpä taistelulta näyttävään mielenosoitukseenkin. Mutta se on eri kysymys. Jos taas lähtökohdaksi otetaan Plehanovin *esittämät* väittämät (*vallankumouksen* voimat ovat jo kasvaneet suuremmiksi j.n.e.), niin on ilmeistä, että välillinen signaali on tarpeeton.

(2) „Vallankumouksen voimat ovat jo kasvaneet taantumuksen voimia suuremmiksi”... Mitä se merkitsee? Edellyttääkö tämä sitä, että vallankumouksen voimat ovat *tietoisia*? Plehanov luultavasti myöntää, että edellyttää. Kansa, joka ei ole käsittänyt vallankumouksellisia tehtäviä, ei voi osoittautua kyllin voimakkaaksi päästäkseen ratkaisevassa taistelussa voitolle taantumuksesta. Sitten edelleen: ilmaiseeko käsiteltävänämme oleva vaatimus *oikein* vallankumouksen tehtävät taistelussa taantumusta vastaan? Ei, ei ilmaise, sillä, ensinnäkin, vastuuvollinen ministeristö ei laisinkaan ole vallan siirtymistä kansalle, se ei ole edes vallan siirtymistä liberaaleille, vaan se on itse asiassa taantumuksen ja liberaalien sopimus tai sopimusyritys; toiseksi, *ei* edes *todellinenkaan* vallan siirtyminen liberaaleille *pysty* objektiivisten olosuhteiden vuoksi toteuttamaan vallankumouksen perusvaatimuksia. Tämä ajatus on ilmaistu suoraan siinä „Ensimmäisen kokoelman”⁵³ kirjoituksen kohdassa, jota Plehanov siteeraa, eikä Plehanov ole edes yrittänytkään kajota tuon ajatuksen olemukseen.

Nyt herää kysymys, millainen merkitys *ratkaisevalle* (Plehanovin ehto) taistelulle taantumusta vastaan on siis tunnuksella, joka ilmaisee *väärin* vallankumouksen vaatimukset (vallankumouksen, jonka *voimat* ovat jo kasvaneet — Plehanovin ehto! — hallituksen voimia suuremmiksi)? On selvää, että *ehdottomasti vahingollinen*. Tuo

tunnus merkitsee ratkaisevaan taisteluun menevien joukkojen tietoisuuden *sumentamista*. Tuon tunnuksen esittäminen on samaa kuin se, että kutsutaan *ratkaisevaan* taisteluun ja samalla osoitetaan sellainen taistelun *kohde*, joka *ei ratkaise mitään*, kehoitetaan ampumaan lehmä, mutta tähtäimessä on metsä.

Ennen taistelua ei *milloinkaan* voida määritellä aivan tarkalleen, kenen voimat „ovat jo kasvaneet suuremmiksi” kuin ovat vihollisen voimat. Vain pedantit saattavat haaveilla siitä. Käsitteeseen „vihollisen voimia *suuremmiksi kasvaneet* voimat” sisältyy se, että taistelevat ovat *täysin tietoisia* tehtävistään. Edellyttäessään „ratkaisevaa” taistelua ja samalla *sumentaessaan* tätä tietoisuutta Plehanov suorastaan aiheuttaa vahinkoa vallankumoukselle. Juuri se on todella „petostakin pahempaa”, arvoisa arvostelijal „Voimaa” on riittävästi taantumuksen voittamiseksi, mutta „johtaja” kutsuu sotajoukkoja taisteluun taantumuksen kanssa tehtävän *sopimuksen* puolesta... Plehanov vertasi leikillään itseänsä roomalaiseen sotapäällikköön, joka teloitti poikansa ennenaikaisen taistelun takia. Tuo on teräväjärkistä pilaa. Mutta jos minä olisin „poika” *ratkaisevan* taistelun hetkellä, jolloin „vallankumouksen voimat ovat jo kasvaneet hallituksen voimia *suuremmiksi*”, niin hetkeäkään empimättä *ampuisin* (tai roomalaiseen tapaan pistäisin kuoliaaksi) „*papan*”, joka esittää tunnuksen sopimuksenteosta taantumuksen kanssa, ja tyynesti jättäisin tulevien Mommsenien huoleksi ottaa selkoa siitä, oliko tekoni petturin surmaamista, hänen teloittamistaan vaiko rikos virka-arvon kunnioitusta kohtaan.

(3) Kun me ensimmäisen Duuman kaudella väitimme „vastuuvollinen ministeristö”-tunnusta vastaan, niin rajoituimme kahteen edellä mainittuun perusteluun. Nyt täytyy lisätä kolmas: jos vastuuvollisen ministeristön vaatimuksesta *voisi tulla suoraan tai välillisesti* alkamismerkki sille ratkaisevalle taistelulle, jota „vallankumous” käy taantumusta vastaan, niin *liberaalit itse* luopuisivat tuosta vaatimuksesta.

Miksi nyt täytyy lisätä tämä perustelu? Siksi, että ensimmäisen Duuman jälkeen liberaalit (kadetit mukaanluettuna) ovat siirtyneet suuresti oikealle ja esiintyneet *päätäväisesti* vallankumousta vastaan. Siksi, että Golovin, jota kehnot sosialidemokraatit ovat kannattaneet liberalismiin vuoksi, ei

pitänyt heti ensimmäiseksi liberaalista eikä kadettilaista puhetta, vaan *lokakuulaisen* puheen.

Jos Plehanov on jäänyt niin pahasti jälkeen Venäjän asioista, ettei sitä tiedä, niin hänen kirjoitukseensa on tietenkin suhtauduttava lempeämmin. Mutta hänen perustelunsa, hänen erinäisistä virheistään riippumatta, ovat kuitenkin aivan vääriä.

Tarkastelkaamme toista tapausta. Vallankumouksen voimat *eivät vielä* ole kasvaneet taantumuksen voimia suuremmiksi, ratkaiseva taistelu *ei vielä* voi tulla kysymykseen. Silloin tunnuksen merkitys on siinä, miten se vaikuttaa kansan poliittisen tietoisuuden kehitykseen, sanoo Plehanov. Se on totta. Mutta silloin — ja siinä Plehanov on tuhannesti väärässä — sellainen tunnus *turmelee* kansan tietoisuutta eikä valista sitä; *sumentaa* eikä vallankumouksellista sitä; *demoralisoi* eikä kasvata. Tuo on siinä määrin selvää, että voimme olla pysähtymättä tämän ajatuksen kehittelyyn, — ainakin seuraavaan keskusteluun saakka kunnianarvoisan Plehanovin kanssa.

Niin se on: suo siellä, vetelä täällä. Olkootpa vallankumouksen voimat kylliksi kasvaneet tai eivät, mutta Plehanovin tunnusta ei ainakaan voida missään tapauksessa pitää sosialidemokraattisen proletariaatin tietoisuuden tasalle „kasvaneena”. Tuo tunnus uhraa demokratian ja koko vallankumouksemme *perusedut* — sen, että joukoille selitetään *reaalisesta* vallasta käytävän *kansan* reaalisen taistelun tehtävät, — se uhraa ne tilapäisten, satunnaisten, toisarvoisten, sekavien, *liberaalistien* tunnuksien, tehtävien ja etujen hyväksi.

Ja *opportunistin* olemus taktiikan alalla onkin siinä, että proletariaatin perustehtävät uhrataan tuolla tavalla liberalismin puolinaisten ja sekavien tehtävien hyväksi.

Lopuksi vielä muutama sana. Kirjoituksessaan Plehanov koettaa näyppiä meitä boikotin takia. Puhumme siitä hänen kanssaan seikkaperäisesti sitten, kun hän haluaa siirtyä näykkimisistä taisteluun oleellisista kysymyksistä. Toistaiseksi huomautamme vain yhdestä seikasta. Roomalaisen sotapäällikön poika kuitenkin voitti ennenaikaisessa taistelussaan, pilaillee Plehanov, mutta bolshevikkien tilillä on toistaiseksi vain pelkkiä tappioita.

Teillä on huono muisti, tov. Plehanov. Palauttakaahan mieleenne *Bulyginin* Duuma. Palauttakaahan mieleenne,

kuinka Parvus ja uusi „Iskra”, jota *Te kannatitte*, olivat silloin boikottia *vastaan*. Bolshevikit olivat boikotin kannalla.

Vallankumouksen kehitys tuotti *täydellisen voiton* bolshevismille, josta menshevikit erosivat loka—marraskuun päivinä vain Trotskin intoilujen puolesta.

Niin oli — ja niin tulee olemaan, arvoisa tov. Plehanov. Kun vallankumous laskee, niin silloin pedantit, jotka ovat perästäpäin ottaneet esittääkseen „roomalaisten sotapäällikköjen” osaa, astuvat etualalle valituksineen. Kun vallankumous nousee, *tapahtuu* siten kuin *vallankumoukselliset sosialidemokraatit* tahtovat, vaikka heitä kuinka verrattaisiin „kärsimättömiin nuorukaisiin”.

Kirjoitettu helmikuun 23
(maaliskuun 8) pnä 1907

Julkaistu helmikuun 24 pnä 1907
„Novyi Lutzh” lehdessä 5. numerossa
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan lehdessä tekstin
mukaan